

[Niels Helveg Petersen]

det system, vil disse anlæg formentlig blive holdt operative som et vigtigt led i NATOs forsvar. Det er forsvarsministerens synspunkt, men, siger hr. Steen Folke og hr. Pelle Voigt, installationerne har nu fået en anden funktion. Anlæggene er nu led i en ny militær doktrin, counterforcedoktrinen, eller hvad man nu skal kalde den – der har været brugt flere udtryk – som altså skulle indeholde en forestilling om, at man med et first strike kan sætte modpartens atomslagstyrke ud af spillet, og, går argumentet videre, de grønlandske anlæg kunne i anden omgang få ny betydning.

For min del må jeg sige, at jeg ser ingen som helst grund til at antage, at de installationer, der findes i Grønland, ikke indgår i de herskende strategiske doktriner. Selvfølgelig gør de det. Alt andet ville være absurd. Og med skiftende doktriner vil selvfølgelig den rolle, man tillægger grønlandske anlæg, være skiftende.

Jeg synes imidlertid, at en stor vanskelighed opstår, hvis man så skarpt, som jeg synes at hr. Steen Folke og hr. Pelle Voigt gjorde det, giver sig til at sondre mellem offensive og defensive doktriner. Jeg tror ikke, at man kommer langt med den sontring. F.eks. er jeg sikker på, at både hr. Pelle Voigt og hr. Steen Folke vil medgive, at en sådan sontring på det europæiske område er helt meningsløs og umulig at gennemføre. Jeg for min del kan ikke se nogen forskel mellem mellemdistanceraketter, som er counterforce, altså er indstillet på at skulle slå andre raket-systemer ud, og mellemdistanceraketter, som er indstillet på massiv ødelæggelse. Resultatet på det europæiske område ville i begge tilfælde være nøjagtig det samme. Jeg synes ikke, at denne sontring er nem at gennemføre.

Lad mig i øvrigt sige om counterforcedoktrinen eller first strike-doktrinen, at jeg finder den absurd. Jeg finder den også skadelig, for hvis den lægges til grund, accelererer den oprustningen yderligere. Den vil især sætte gang i satellitudviklingen, altså slagsmålet om herredømmet i det ydre rum, med udvikling af satellitter, antisatellitter og derefter selvfølgelig i logisk konsekvens antiantisatellitter.

Jeg vil i øvrigt sige, at med det teknologiske stade i dag forekommer en counterforce-doktrin mig også at være urealistisk. Jeg kan

ikke se, at det vil være muligt at gennemføre counterforce uden samtidig at komme til at gennemføre massiv ødelæggelse af modparten, hvorved sontringen mellem det offensive og det defensive opløser sig ganske meget.

Jeg synes, at det vigtige i denne debat og dér, hvor jeg på mit partis vegne gerne vil hen i denne diskussion, er at slå fast, at det er betydningsfuldt, at vi i Danmark ved, hvad der foregår, og at de grønlandske myndigheder ved, hvad der foregår. Jeg vil meget stærkt advare imod en lukket og defensiv, ja, undskyld udtrykket, en pindsvineholdning over for, hvad der foregår. Jeg synes, det er af værdi, at det diskuteres, hvad der foregår i Grønland, at det belyses, og at man fjerner mystik i så vid udstrækning, som det overhovedet er muligt. Vi deltager gerne i de fora, der nu kan være tale om her i folketinget, i et forsøg på at få en bedre belysning af disse problemer.

Preben Lange (Grøn.):

Grønland er sammen med Danmark medlem af den vestlige forsvarsalliance, NATO, men når det gælder udenrigspolitik og forsvarspolitik, så er det den danske regering, der har ansvaret. Vi har ifølge hjemmestyrereloven ingen mulighed for at blande os i det, og spørgsmålet er vel også, om vi har de fornødne ressourcer til det.

For mig personlig er det ikke uden skepsis, jeg har erfaret, at Thulebasen med dens tekniske installationer kan blive et angrebsmål, hvis der opstår en ny konflikt, der kan udmønte sig i en totalrig mellem Øst og Vest.

Jeg er klar over, at vi i Grønland ikke har nogen mulighed for at kræve disse anlæg fjernet, men vil ikke undlade at udtrykke min betænkelighed ved deres tilstedeværelse, som vil være med til at bevirke, at en kommende krig vil blive udkæmpet i vort land med måske mine landsmænd som ofre, mens de egentlige fjender befinder sig helt andre steder hver for sig.

Derfor vil det være påkrævet, at der endnu en gang foretages mere tilbundsående undersøgelser af, om amerikanerne overholder de aftaler, der er underskrevet af parterne, for at undgå, at den fastboende befolkning udsættes for farer og lignende i en eventuel konfliktsituation.